

Författare: Anders Oldner, Lars I Eriksson, Christina Agvald-Öhman, Johan Mårtensson, Johan Petersson, Eddie Weitzberg	Giltigt för: Funktion PMI	Antal sidor: 5 Dok-ID:
Godkänt av: Björn Persson, verksamhetschef ME IVA och thoraxoperation	Kategori: Stödjande dokument	Utgåva 2 / 2020-04-03 Giltigt tom 2021-04-03

Farmakologisk behandling av Covid-19 på IVA 2.0, 3 april 2020

Nedanstående riktlinjer för farmakologisk behandling gäller som tillägg till de riktlinjer som avser intubation samt respirationsvård av Covid-19 patienter inom intensivvård.

För alla Covid-19 patienter på IVA bör nedanstående övervägas så vida det inte gjorts innan överflyttning till intensivvårdsavdelning (IVA). Förändringar i eller tillägg av antiviral behandling skall göras i nära samråd med infektionskonsult.

Hydroxiklorokin/Klorokininfosfat

Dessa preparat har använts vid behandling av Covid-19. Rapporter om biverkningar i kombination med bristande evidens har gjort att Läkemiddelsverket i nuläget (2 april) avråder från generell användning av dessa preparat utanför studier tills mer kunskap om risk/nytta föreligger¹. I PM från ME infektion version 2.0 anges: "Klorokin behandling rekommenderas generellt inte. Om detta ändå ges bör det ske i samråd med infektionsspecialist med särskild uppmärksamhet". I slutet av detta PM finns ett appendix med riktlinjer om dosering och monitorering vid sådan behandling. I nuläget pågår ett flertal studier avseende Hydroxiklorokin/Klorokininfosfat vid Covid-19 således torde mer kunskap om risk/nytta vid behandling komma inom snar framtid.

Remdesivir

Läkemedlet, som förekommer i flera protokoll i världen, har ett brett spektrum av antiviral aktivitet mot RNA-virus, inklusive SARS och MERS. Remdesivir utvecklades mot ebolavirus av Gilead Sciences men visade sig vara väsentligen ineffektivt hos ebolainfekterade personer. Flera studier pågår avseende Covid-19.

Remdesivir är ett licenspreparat som har kunnat ges på "compassionate use" indikation, i nuläget är denna indikation stoppad och diskussioner pågår mellan European Medicines Agency och Gilead Sciences (20 mars) om en "expanded access" modell och beslut förväntas inom kort. Studie med Remdesivir planeras i Sverige vid Karolinska Universitetssjukhuset, Östra sjukhuset och Skånes Universitetssjukhus och förväntas komma igång inom ett antal veckor. Gileads hemsida uppdateras regelbundet <https://www.gilead.com/>.

Dos: 200 mg iv dag 1 sedan 100 mg x 1, totalt 10 dagar

Biverkningar: Nausea, leverpåverkan. Observera att erfarenheten är begränsad och att man bör vara uppmärksam på biverkningar. Enligt uppgift föreligger få kända interaktioner.

Immunomodulerande behandling

Diskussioner har förts om anti-cytokinbehandling vid Covid-19. I dagsläget finns endast en mindre (21 pat) okontrollerad studie ifrån Kina där man gav IL-6 antagonist (Tocilizumab)². Flera studier pågår. Tidigare metaanalyser av Tocilizumab givet på reumatologisk indikation har visat ökad risk för infektiösa lungbiverkningar³. I enlighet med internationella riktlinjer för intensivvård av Covid-19 patient kan i dagsläget inte någon rekommendation göras⁴.

Patienter kan ha fått sådan behandling innan de kommer till IVA. Huruvida sådan behandling skall ges på IVA får *noggrant diskuteras i utvalda enskilda fall då denna drog är immunosupprimerande*. Behandlingen skall då föregås av en multidisciplinär behandlingskonferens och dokumenteras i journalen enligt beslut av verksamhetschef IVA och Thoraxoperation, PMI. Mer data om Tocilizumab och andra former av immunomodulerande behandling vid Covid-19 torde komma fram inom en snar framtid.

Antibiotika

Antibiotika ges på sedvanliga indikationer. Covid-19 ger ofta CRP stegring men mindre ofta PCT förhöjning varför PCT kan underlätta bedömningen av sekundärinfektioner^{5 6}. I dagsläget finns dock begränsat med data avseende ett sådant samband.

Statiner

Statiner anses ha en antiinflammatorisk effekt och bör inte seponeras vid Covid-19. Amerikanska protokoll föreslår att man kan överväga insättning av statiner om kontraindikation ej föreligger⁷. I två randomiserade studier där statin jämfördes med placebo vid ARDS respektive VAP sågs ingen signifikant effekt på utfall^{8,9}. I nuläget kan statinbehandling inte rekommenderas generellt vid Covid-19.

ACE hämmare/ARB

Det har spekulerats i om ACE hämning kan underlätta virusets inträde i cellen vid induktion av ACE₂ receptorer via vilka viruset kan ta sig in i cellen. Denna fråga är dock komplex och huruvida sådan induktion föreligger är ifrågasatt. Vidare har en skyddande roll för ARB framförts. Studier planeras där ARB (losartan) ges vid Covid-19¹⁰. För närvarande rekommenderas inte utsättning av ACEI/ARB preparat vid Covid-19^{11,12}. Inom intensivvården handlägges patienterna som vanligt i det att ACEI/ARB seponeras vid hypotension men behålles om den kliniska situationen tillåter.

Steroider

Steroidbehandlingens roll vid Covid-19 diskuteras och användningen varierar i olika protokoll. Steroider har visat fördröjd virusnegativitet vid SARS¹³ samt försämrat utfall vid influensa-associerad ARDS¹⁴. I normalfallet rekommenderas inte steroider på ren Covid-19 indikation men kan övervägas i enskilda fall. Steroider ges i övrigt på sedvanliga indikationer såsom t.ex. hydrokortison vid refraktär septisk vasoplegi.

NSAID

Det finns hypoteser om att NSAID kan vara ogynnsamt vid Covid-19. Dessa har ifrågasatts¹⁵. På IVA används normalt NSAID i mycket liten omfattning pga. potentiella bieffekter och bör således inte heller ges till Covid-19 patienter.

Trombosprofylax

Påverkad koagulation är ett vanligt fynd vid Covid-19 och det finns fallrapporter om ökad trombogenicitet¹⁶. Dock finns i nuläget väldigt lite publicerade data på detta. Ett vanligt fynd är ökad D-dimer där kraftigt förhöjda nivåer är kopplat till sämre utfall¹⁷. Måttlig trombocytopeni är vanligt men uttalad trombocytopeni (< 100) ovanligt¹⁸. Obekräftade uppgifter från Italien tyder på hög grad av tromboembolism och frikostigt bruk av antikoagulation. ROTEM-analys kan bidra till att bedöma om patienten är prokoagulativ.

En stark rekommendation är att alla Covid-19 patienter på IVA erhåller minst trombosprofylax¹⁸ enligt rutin för IVA patienter. Eftersom det finns ett stöd för att Covid-19 är ett protrombotiskt tillstånd och blödningsrisken för dessa patienter är generellt låg, bör trombosprofylax i något högre doser än vad som är sedvanlig rutin övervägas. Vid

utveckling av AKI eller andra omständigheter där man vill monitorera effekten av LMWH bör mätning P-Heparin, LMWH(aFXa) övervägas. Målvärde vid trombosprofylaxdosering är 0.3–0.5 kIE/L taget 3 timmar efter administration av LMMH. Vid två-dos förfarande tages värdet efter den högre dosen om dessa är olika.

Författare: Anders Oldner, Lars I Eriksson, Christina Agvald-Öhman, Johan Mårtensson, Johan Petersson, Eddie Weitzberg

Referenser

1. Klorokin och hydroxiklorokin bör endast användas för behandling av patienter med covid-19 inom kliniska studier. <https://www.lakemedelsverket.se/sv/nyheter/klorokin-och-hydroxiklorokin-bor-endast-anvandas-for-behandling-av-patienter-med-covid-19-inom-kliniska-studier>, 2020.
2. Xu X. Effective Treatment of Severe COVID-19 Patients with Tocilizumab. 2020.
3. Geng Z, Yu Y, Hu S, Dong L, Ye C. Tocilizumab and the risk of respiratory adverse events in patients with rheumatoid arthritis: a systematic review and meta-analysis of randomised controlled trials. *Clin Exp Rheumatol* 2019;37:318-23.
4. Alhazzani W, al e. Surviving Sepsis Campaign: Guidelines on the Management of Critically Ill Adults with Coronavirus Disease 2019 (COVID-19). *Intensive Care Med* 2020;Accepted Proof.
5. Lippi G, Plebani M. Laboratory abnormalities in patients with COVID-2019 infection. *Clin Chem Lab Med* 2020.
6. Lippi G, Plebani M. Procalcitonin in patients with severe coronavirus disease 2019 (COVID-19): A meta-analysis. *Clinica Chimica Acta* 2020;505:190-1.
7. Massachusetts General Hospital COVID-19 Treatment Guidance. 2020;Version 1.0 3/17/2020 4:00PM.
8. McAuley DF, Laffey JG, O'Kane CM, et al. Simvastatin in the Acute Respiratory Distress Syndrome. *New England Journal of Medicine* 2014;371:1695-703.
9. Papazian L, Roch A, Charles P, et al. Effect of statin therapy on mortality in patients with ventilator-associated pneumonia: A randomized clinical trial. *JAMA* 2013:-.
10. Losartan for Patients With COVID-19 Requiring Hospitalization. 2020. at <https://clinicaltrials.gov/ct2/show/NCT04312009>.)
11. America Hfso. <https://www.hfsa.org/patients-taking-ace-i-and-arbs-who-contract-covid-19-should-continue-treatment-unless-otherwise-advised-by-their-physician/>. 2020.
12. EMA advises continued use of medicines for hypertension, heart or kidney disease during COVID-19 pandemic 2020. at <https://www.ema.europa.eu/en/news/ema-advises-continued-use-medicines-hypertension-heart-kidney-disease-during-covid-19-pandemic>.)
13. Lee N, Allen Chan KC, Hui DS, et al. Effects of early corticosteroid treatment on plasma SARS-associated Coronavirus RNA concentrations in adult patients. *Journal of Clinical Virology* 2004;31:304-9.
14. Tsai M-J, Yang K-Y, Chan M-C, et al. Impact of corticosteroid treatment on clinical outcomes of influenza-associated ARDS: a nationwide multicenter study. *Ann Intensive Care* 2020;10:26.
15. <https://www.ema.europa.eu/en/news/ema-gives-advice-use-non-steroidal-anti-inflammatories-covid-19>. 2020.
16. Zhang Y, Cao W, Xiao M, et al. [Clinical and coagulation characteristics of 7 patients with critical COVID-2019 pneumonia and acro-ischemia]. *Zhonghua Xue Ye Xue Za Zhi* 2020;41:E006.
17. Tang N, Li D, Wang X, Sun Z. Abnormal coagulation parameters are associated with poor prognosis in patients with novel coronavirus pneumonia. *J Thromb Haemost* 2020.
18. Thachil J. ISTH interim guidance on recognition and management of couguloopathy in Covid-19. 2020.
19. Yao X, Ye F, Zhang M, et al. In Vitro Antiviral Activity and Projection of Optimized Dosing Design of Hydroxychloroquine for the Treatment of Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 (SARS-CoV-2). *Clin Infect Dis* 2020.
20. Colson P, Rolain J-M, Lagier J-C, Brouqui P, Raoult D. Chloroquine and hydroxychloroquine as available weapons to fight COVID-19. *International Journal of Antimicrobial Agents* 2020:105932.
21. Gao J, Tian Z, Yang X. Breakthrough: Chloroquine phosphate has shown apparent efficacy in treatment of COVID-19 associated pneumonia in clinical studies. *Biosci Trends* 2020;14:72-3.
22. Gautret, al. e. Hydroxychloroquine and azithromycin as a treatment of COVID-19: results of an open-label non-randomized clinical trial. *International Journal of Antimicrobial Agents* 2020;In Press 17 March 2020.
23. <https://www.drugbank.ca/drugs/DB00608>.
24. Aronoff G. *Drug Prescribing in Renal Failure: Dosing Guidelines for Adults*, Fifth Edition. 5th ed2007.
25. <http://www.covid19-druginteractions.org/>.

APPENDIX

Hydroxiklorokin/Klorokininfosfat

Används som profylax vid malaria och som anti-inflammatoriskt preparat vid vissa reumatiska sjukdomar. Preparatet ingår i flera behandlingsprotokoll för Covid-19 runt om i världen. *In vitro* studier har visat effekt mot Covid-19. Drogen anses minska upptaget av virus till cellerna via interaktion med ACE₂ receptorer samt via ökat endosomalt pH vilket minskar virus transporten¹⁹. Tidiga rapporter anger att preparatet kan påskynda virusnegativitet, förbättra lungfunktion samt förkorta sjukdomsförloppet vid Covid-19^{20,21,22}. Sammantaget bör dock påpekas att evidensen för en klinisk effekt av Hydroxiklorokin/Klorokininfosfat vid Covid-19 är mycket begränsad. Flera studier pågår.

Vid användning av Hydroxiklorokin/Klorokininfosfat skall nedanstående beaktas:

Hydroxiklorokin

Hydroxiklorokin (Plaquenil®) har visat bättre antiviral effekt *in vitro* än klorokininfosfat¹⁹ varför detta kan vara ett bra alternativ⁴. Hydroxiklorokin har lång halveringstid (ca 40 dagar) och elimineras huvudsakligen via urin och faeces²³.

Dos: T Plaquenil 200mg. 400mg x 2 dag 1 sedan 200 mg x 2 i 5 dagar⁷

Reduceras vid njursvikt**:

- eGFR(Krea) 10-50 ml/min ges dag 1: 400 mg + 200 mg, från dag 2 ges 200 mg x 1
- eGFR(Krea) < 10 ml/min innebär särskild försiktighet. Överväg: laddningsdos 400 mg dag 1, 200 mg dag 2 sedan 200 mg varannan dag.
- Vid CRRT ges dag 1: 400 mg + 200 mg, från dag 2 ges 200 mg x 1

Klorokininfosfat

Klorokininfosfat har lång halveringstid som rapporterats uppgå till 7-60 dagar^{23 24} och elimineras huvudsakligen via urinen. Proteinbindningsgrad 45–75%.

Dos: T Klorokininfosfat 250 mg, dag 1: 1000 mg + 500 mg, från dag 2: 500 mg x 2. Totalt 5 dagar.

Reduceras vid njursvikt**:

- eGFR(Krea) 10-50 ml/min ges laddningsdos 1000 mg, därefter halverad dos
- eGFR(Krea) < 10 ml/min innebär särskild försiktighet. Överväg: laddningsdos 1000 mg dag 1, från dag 2 ges 250 mg x 1
- Vid CRRT ges laddningsdos 1000 mg därefter halverad dos

**Kunskapen om dosering av dessa preparat vid njursvikt och CRRT behandling är bristfällig. Ovanstående dosförslag är framtagna i samråd med klinisk farmakologi, KUL. Karolinska Universitetssjukhuset arbetar i nuläget med att sätta upp metoder för helblods samt plasmakoncentrationsbestämning av klorokininfosfat och hydroxiklorokin. Enligt uppgift kan dessa vara igång fr.o.m. vecka 15. Dessa mätningar kommer att ge oss bättre underlag för dosering.

Biverkningar för dessa preparat: kan ge QT förlängning och då interagera men andra substanser²⁵ som ger QT förlängning (se exempel nedan*). Hypoglykemi. Nausea.

Om samtidig indikation för ett viktigt läkemedel med potentiell interaktion avseende QTc förlängning föreligger, bör en individuell risk-nytta bedömning göras.

*Exempel på IVA-relaterade läkemedel som kan förlänga QTc:

Antiarytmika klass 1 A och 3 (t.ex. amiodarone) och makrolider (t.ex. erytromycin).

En mer omfattande redovisning av potentiella interaktioner återfinns i ref ²⁵.

Vid behandling med hydroxiklorokin eller klorokinofosfat beaktas följande:

- Inför insättning av något av dessa preparat korrigeras eventuell hypokalemi, hypocalcemi eller hypomagnesemi.
- 12-avlednings-EKG tas för kontroll av QTc-tid inför behandlingsstart där QTc $\geq$ 480 ms utgör en gräns där behandling inte bör inledas.
- Följ därefter QTc med dagligt 12-avlednings EKG på IVA. Förlängning till QTc $\leq$ 500 ms kan accepteras.
- Vid längre QTc ($>$ 500 ms) får man bedöma indikationen i samråd med kardiologkonsult (76001). Eftersom halveringstiden för klorokinofosfat och hydroxiklorokin är lång kan en seponering vara tillämplig och fortsatt monitorering av QTc göras även efter utsättning. I detta sammanhang bör påpekas att QTc, som anges i den automatiska EKG tolkningen, är konstruerad så att en eventuell u-våg kan komma att räknas in i QTc. Följaktligen bör man manuellt granska EKG på de med förlängd QTc för att utesluta denna felkälla. Vid lång QTc kan man eftersträva en hjärtfrekvens $\geq$ 80 slag/min för att minska risken för Torsade de Pointes. Rådgör med kardiologkonsult (76001) vid svårtolkat EKG eller svåra avvägningar.
- Viktigt att ta EKG inför utskrivning då patienten inte kommer att ha samma hjärtövervakning efter avslutad intensivvård.